

Magdalena Mărculeasa
colectie coordonată de

Donna Leon

Să mori din dragoste

Traducere din engleză de
Mihaela Buruiană

Femeia îngenunche lângă iubitul ei și se aplecă deasupra acestuia, cu fața și corpul înțepenite de groază și privirea ațintită la mâinile mânjite de sânge. El stătea întins pe spate, cu un braț aruncat în afară, orientat cu palma în sus, de parcă o implora să-i pună ceva în ea; viața lui, poate. Ea îl atinsese pe piept, îndemnându-l să se ridice, ca amândoi să poată pleca de acolo, dar el nu se mișcase, așa că ea îl scuturase, același chip somnoros care nu voia niciodată să se ridice din pat.

Ridică mâna ce-i devenise roșie și, fără să se gândească, femeia își apăsă gura cu ea ca să-și înăbușe țipătul, știind că nu trebuia să facă niciun zgomot, să nu se dea de gol. Apoi, prudența ei fu înlocuită de spaimă și îl strigă de mai multe ori, spunându-și că el era mort și că totul se terminase; așa, sângerous.

Privi locul în care mâna ei se odihni și văzu petele roșii: cum de îi cursese atât de mult sânge din degetele acelea atât de mici? Își șterse gura cu mâna curată și se murdări cu sângele de pe față. La vederea acestuia, intră în panică și-l strigă. Din nou și din nou. Îi rosti numele iar, tot mai tare, dar el nu mai putea s-o audă sau să-i

răspundă. Nici ei, nici altcuiva. Fără să gândească, se aplecă să-l sărute, îl apucă de umeri într-o încercare zadarnică de a-l trezi la viață, dar pentru niciunul dintre ei nu avea să mai existe viață.

Din stânga ei, se auzi țipătul liderului găștii care îl omorâse, iar ea își apăsă mâna pe piept. Frica o împinse să vorbească, dar nu putu decât să mormăie un „Ah, ah“, ca un animal rănit. Își întoarse capul și-i văzu, le auzi urletele, dar nu înțelese nimic din ce spuneau: nu știa decât că-i era groază și, acum că el era mort, brusc i se făcu frică pentru viața ei și pentru ce voiau ei să-i facă.

Se ridică greoi în picioare și se îndepărtă de el, fără să privească înapoi. El era mort și totul se terminase: toate speranțele, toate promisiunile erau distruse.

Bărbații, patru din stânga și apoi încă cinci din dreapta, își făcură apariția pe acoperișul plin de gunoie, unde avusese loc crima. Liderul găștii strigă ceva, dar ea nu mai putea să audă nici ce spunea el, nici altcineva. Știa numai că trebuia să scape, dar ei o blocaseră din ambele părți. Femeia se întoarse și văzu în spatele său marginea acoperișului, fără vreo altă clădire în apropiere: nu avea unde să se ducă, să se ascundă.

Putea alege, fără să aibă cu adevărat de ales: moartea era mai bună decât așa ceva, decât ceea ce tocmai se întâmplase sau decât ce era sigură că se va întâmpla odată ce puneau mâna pe ea. Se împiedică o dată, de două ori în timp ce alerga spre margine, se urcă pe ea cu o grație neașteptată și se întoarse ca să privească spre bărbații care fugeau spre ea. „O, Scarpia, avanti a Dio“, strigă ea, se întoarse și sări.

Muzica se stinse, dar continuă să reverbereze un pic, așa cum se întâmpla mereu la sfârșitul acestui moment șocant, cam prăfuit, după care urmă un moment prelungit de tăcere înmărmurită, timp în care publicul înțelegea ce tocmai văzuse și auzise. De la Callas încoace, adică de o jumătate de secol, nu se mai văzuse sau auzise ceva ca *Tosca* aceasta. Într-adevăr, Tosca îl omorâse pe Scarpia, șeful poliției, nu-i așa? Și iubitul ei chiar fusese împușcat de oamenii aceia îngrozitori în uniformă? Iar ea chiar sărise în Tibru? Dumnezeule, femeia asta știa într-adevăr să joace și, chiar și mai bine, să cânte. Este absolut real: crima, execuția falsă care s-a dovedit a fi adevărată, saltul ei final când nu mai rămăsese nimic și nu mai avea nimic de pierdut. E o aiureală romantică, toată chestia asta mai mult decât o parodie, dar atunci de ce stăteau acolo spectatorii, aplaudând frenetic și strigând ca apucații?

Cortina se deschise încet la mijloc, iar Flavia Petrelli se strecură prin spațiul îngust. Era îmbrăcată în roșu-aprins și pe cap purta o diademă care se pare că supraviețuise saltului ei în râu. Privi spre public și fața i se lumină încet de încântare și uimire. Pentru mine? Tot zgomotul ăsta pentru *mine*? Zâmbetul i se lăți și, ducându-și una din mâini — de pe care sângele sau înlocuitorul folosit dispăruse cumva ca prin minune — la zona descoperită de deasupra sânilor, își apăsă inima, de parcă încerca s-o forțeze să rămână la locul ei în toiul tuturor acestor emoții.

Își dădu mâna la o parte și deschise brațul într-o îmbrățișare amplă, care să-i cuprindă pe toți, apoi și celălalt braț, expunându-și tot corpul asaltului aplauzelor. Apoi își aduse ambele mâini înapoi, deasupra sânilor,

și se înclină cu un gest grațios, jumătate plecăciune, jumătate genuflexiune. Aplauzele se intensificară, iar voci feminine și masculine strigară „Brava“ sau, pentru cei care erau orbi sau altceva decât italieni, „Bravo“. Ei nu părea să-i pese, atâta timp cât strigau. Încă o plecăciune și apoi își ridică fața de parcă voia să și-o scalde în cascada de aplauze.

Primul trandafir, cu tijă lungă și galben ca soarele, ateriză chiar în fața ei. Ea își retrase piciorul involuntar, ca și cum i-ar fi fost teamă să nu-l rănească sau ca acesta să n-o rănească pe ea, apoi se aplecă, atât de încet încât mișcarea părea studiată, aproape exersată, ca să-l ridice. Și-l apăsă pe sâni, apoi își încrucișă mâinile deasupra lui. Zâmbetul i se stinse la vederea acestuia — „E pentru mine? Pentru mine?“ —, dar fața pe care o ridică spre balcoanele superioare era inundată de bucurie.

Ca invitați de reacția ei, trandafirii continuară să cadă: mai întâi doi, apoi încă trei, aruncați unul câte unul din partea dreaptă, și după aceea tot mai mulți, până când la picioarele ei se adunară zeci de trandafiri, care îi ajungeau până la glezne apoi, tot mai sus cu desişul lor, și o transformau într-o Ioana d'Arc.

Flavia zâmbi în ropotul de aplauze, se înclină din nou, făcu câțiva pași înapoi de lângă noianul de trandafiri și se strecură în spatele cortinei. După câteva momente, se întoarse ținându-l de mână pe iubitul-ei care-nu-mai-era-mort. Ca strigătele acoliților lui Scarpia, aplauzele crescură în intensitate la vederea acestuia, apropiindu-se de delirul care apărea adesea în fața unui tenor tânăr și arătos, căruia îi reușeau toate notele înalte și pe care le folosea cu generozitate. Amândoi priveau cu emoție în jurul lor, încercând să nu pășească pe covorul

de trandafiri, apoi renunțară să-i mai ferească și-i zdrobiră sub picioare.

Răspunzând instinctiv la o notă din aplauze care îi spusese că erau pentru el, Flavia făcu un pas înapoi și aplaudă alături de public, cu palmele sus. Chiar când aplauzele începură să se atenueze, pași lângă el, îl luă de braț, se aplecă spre el și-l sărută scurt pe obraz, un pupic prietenesc, ca pentru un frate sau un coleg bun. La rândul său, el o apucă de mână și ridică mâinile unite deasupra capetelor lor, de parcă ar fi anunțat câștigătorul unui concurs.

Tenorul se dădu un pas înapoi ca să-i facă ei loc, zdrobind și mai mulți trandafiri, iar ea alunecă prin fața lui și prin despicătura din cortină. El o urmă. După o clipă, Scarpia, readus la viață, cu partea din față a jachetei de brocart încă înroșită, pași prin cortină și merse spre dreapta, evitând toți trandafirii. Făcu o plecăciune, apoi încă una, și-și încrucișă mâinile pe pieptul însângerat ca să-și arate mulțumirile, apoi, întorcându-se la deschizătura cortinei, o aduse și pe Flavia, care îl ținea cu mâna cealaltă pe tânărul tenor. Scarpia conduse șirul indian de trei oameni-care-nu-mai-erau-morți către dreapta, zdrobind bobocii pe care Flavia îi mătura cu trena rochiei. Își ridicară mâinile încleștate și se înclinară împreună, cu chipurile la fel de radioase și transfigurate de plăcerea și recunoștința față de aprecierea publicului.

Flavia se desprinse de cei doi bărbați și se strecură din nou în spatele cortinei, de data aceasta pentru a ieși de mână cu dirijorul. Acesta era cel mai tânăr de pe scenă, dar stăpânirea de sine pe care o afișa era egală cu cea a colegilor săi. Înaintă fără măcar să observe trandafirii și cuprinse publicul cu privirea. Zâmbi, se înclină, apoi făcu

Resemn orchestrei să se ridice pentru a-și primi partea sa de aplauze. Dirijorul se înclină din nou, după aceea făcu un pas înapoi și se așeză între Flavia și tenor. Toți patru înaintară și se înclinară din nou, mulțumiți și recunoscători. Ropotul aplauzelor scăzu ușor în intensitate. Observând acest lucru, Flavia făcu fericită semn cu mâna publicului, de parcă se pregătea să urce în tren sau pe o navă, și își conduse colegii în spatele cortinei. Aplauzele se răriră, iar când soliștii nu mai apărură, se opriră de tot, până când o voce de bărbat strigă din primul balcon „*Eviva Flavia*”, un strigăt care stârni niște aplauze frenetice, apoi liniște și numai sunetul murmurului și al conversațiilor tăcute, în timp ce publicul se îndrepta încet spre ieșiri.

2

În spatele cortinei, jocul încetă. Flavia se îndepărtă de cei trei bărbați fără să rostească un cuvânt și se îndreptă spre cabina ei. Tenorul privi în urma ei cu aceeași expresie pe care o avea chipul lui Cavaradossi când se gândea la „*dolci baci, o languide carezze*”, a căror pierdere ar fi mai rea decât moartea. Scarpia își scoase *il telefonino* ca să-și sune soția și să-i spună că va ajunge la restaurant în douăzeci de minute. Dirijorul, al cărui unic interes față de Flavia era ca aceasta să-i respecte *tempi* și să cânte bine, își părăsi colegii cu o înclinare tăcută a capului și se îndreptă spre propria cabină.

La jumătatea holului, Flavia își prinse tocul în tivul rochiei stacojii, iar pașii i se împleticiră, evitând să cadă în față doar pentru că se năpusti spre una dintre asistentele costumiere. Tânăra se dovedi surprinzător de puternică și cu reflexe bune: o cuprinse pe cântăreață cu brațele și reuși să-i susțină greutatea și avântul, fără să fie doborâtă la pământ.

De îndată ce Flavia își recăpătă echilibrul, se eliberă din brațele tinerei și o întrebă:

— Ai pățit ceva?

— Nu-i nimic, *Signora*, răspunse asistenta, frecându-și un umăr.

Flavia își puse o mână pe brațul femeii.

— Mulțumesc că m-ai prins, spuse ea.

— Nici nu m-am gândit la asta, doar v-am prins. Apoi, după o clipă: O cădere ajunge pentru seara asta, nu credeți?

Flavia încuviință, îi mulțumi din nou și-și continuă drumul pe hol către cabină. Începu să deschidă ușa, dar se opri tremurând, pe de o parte ca reacție întârziată la ceea ce ar fi putut fi o căzătură și, pe de altă parte, din cauza valului de adrenalină ce urma întotdeauna după un spectacol. Simțindu-se ușor amețită, se sprijini cu cealaltă mână de tocul ușii și închise ochii. După câteva clipe, sunetul vocilor de la capătul celălalt al holului o dezmetici, așa că deschise ușa și intră.

Trandafiri aici, acolo, peste tot. Respirația i se opri la vederea zecilor de flori din vase, care acopereau orice suprafață. Intră în cameră și închise ușa. Nemișcată, studie marea galbenă, devenind și mai tulburată când observă că vasele nu erau vechiturile obișnuite pe care majoritatea teatrelor le păstrau pentru astfel de ocazii: ciobite, chiar mânjite de vopsea, unele dintre ele evident luate din rezuzită pentru a li se da o întrebuintare mai puțin vizibilă.

— *Oddio*, murmură ea, ieșind din cameră.

În stânga, stătea costumiera ei obișnuită, o femeie brunetă, suficient de în vârstă ca să fie mama asistentei costumiere care o salvase mai devreme de la căzătură. Ca după fiecare spectacol, venise să ia costumul și peruca Flaviei ca să le ducă înapoi în depozit.

— Marina, o întrebă Flavia, ai văzut cine a adus florile astea?

Arătă vag spre ele și se dădu înapoi ca să o lase să intre în cameră.

— *Oh, che belle!* exclamă Marina când le văzu. Ce scumpe trebuie să fi fost. Sunt zeci, zeci.

Brusc, observă și ea vasele și întrebă:

— Astea de unde au apărut?

— Nu sunt de aici, de la teatru?

— Nu, dădu Marina din cap. Noi nu avem așa ceva. Astea sunt adevărate.

Văzând că Flavia era derutată, arătă spre o vază înaltă, cu dungi albe și transparente.

— Din sticlă, adică. Asta e o Venini, zise ea. Lucio a lucrat acolo. Le recunosc.

— Nu înțeleg, spuse Flavia, întrebându-se cum de ajunsese conversația aici.

Se întoarse cu spatele la femeie și spuse:

— Poți să-mi desfaci fermoarul?

Își ridică brațele, iar Marina o ajută să-și dea jos pantofii, apoi costumul. Flavia își trase halatul de pe spătarul unui scaun și se așeză în fața oglinzii, unde, aproape fără să se gândească, începu să-și șteargă machiajul strident. Marina agăță rochia după ușă și veni în spatele Flaviei ca să o ajute să-și dea jos peruca. Își strecură degetele sub partea din spate și o desprinse de capul Flaviei, apoi trase calota strâmtă din cauciuc care-i acoperea părul. De îndată ce capul îi fu eliberat, Flavia își băgă degetele în păr și-și scărpină pielea capului un minut întreg, scoțând sunete de ușurare și plăcere.

— Toată lumea zice că asta e partea cea mai rea, spuse Marina. Peruca. Nu știu cum de o suportați cu toții.

Flavia își trecu degetele răsfirate prin păr de mai multe ori, știind că se va usca repede în camera supraîncălzită. Avea părut tuns scurt, băiețește, motiv pentru care arareori era recunoscută pe stradă de fanii care aveau

în minte frumusețea cu păr lung văzută pe scenă, nu femeia aceasta cu păr scurt și creț, în care erau deja mici urme de gri. Frecă mai tare, bucurându-se de plăcerea continuă, în timp ce i se usca părul.

Sună telefonul; după o oarecare ezitare, răspunse rostindu-și numele.

— *Signora*, puteți să-mi spuneți cât timp mai durează? Întrebă o voce bărbătească.

— Cinci minute, zise ea și așa răspundea mereu, indiferent dacă dura chiar atât sau o jumătate de oră. Aveau s-o aștepte. Dario, întrebă ea înainte ca el să închidă, cine a adus florile astea?

— Au venit cu o barcă.

Din moment ce erau la Veneția, era puțin probabil să fi venit altfel, dar ea spusese numai:

— Știi cine le-a trimis? A cui barcă era?

— Nu știu, *Signora*. Erau doi bărbați și au adus totul la ușă, aici.

După o clipă, adăugă:

— N-am văzut barca.

— Au spus vreun nume?

— Nu, *Signora*, am crezut că... ăăă, când am văzut atâtea flori, am crezut că o să știți de la cine sunt.

Ignorând răspunsul lui, Flavia repetă „cinci minute“ și puse receptorul la loc. Marina plecase, luând rochia și peruca cu ea, lăsând-o pe Flavia în liniștea și singurătatea cabinei.

Se privi îndelung în oglindă, înșfăcă o mână de șervețele și-și șterse fața până când nu mai rămase nici urmă de machiaj. Amintindu-și că la ieșire o vor aștepta oameni, se dădu cu rimel și puse niște fard ca să ascundă semnele oboselii de sub ochi. Alese un ruj de pe masă și

îl aplică atent. Se simți învăluită de un val de oboseală și-și închise ochii ca să lase adrenalina să-l gonească și să o anime din nou. Deschise ochii și studie obiectele de pe masă, apoi luă poșeta de bumbac din sertar și aruncă totul — machiaj, pieptene, perie, batistă — acolo. Nu mai lua cu ea nimic de valoare când intra în clădirea operei, oricare ar fi fost ea. Odată, la Covent Garden, i se furase haina; la Palais Garnier, agenda, singurul lucru din poșeta ei pe care îl lăsase într-un sertar. Cine Dumnezeu i-ar vrea agenda și, dat fiind că o avea de secole, cine ar putea să descifreze harababura de nume și adrese anulate, adrese de e-mail și numere de telefon actualizate prin care ținea legătura cu alți membri ai acestei profesii ciudate, de o geografie incertă? Din fericire, majoritatea adreselor și numerelor erau salvate și în computerul ei, dar durase săptămâni să recupereze câteva dintre celelalte. Apoi, când n-a găsit o agendă care să-i placă, s-a hotărât să aibă încredere în computerul ei și s-a rugat să nu apară niciun virus sau defecțiune care să i le ștergă pe toate.

Era abia al treilea spectacol din stagiune, prin urmare, cu siguranță aveau s-o aștepte oameni. Își trase pe ea o pereche de colanți negri, apoi fusta și puloverul cu care venise îmbrăcată la teatru. Își puse pantofii, își luă haina din dulap, iar în jurul gâtului își înfășură o eșarfă de lână — la fel de roșie ca rochia pe care o purtase. Flavia vorbea adesea despre eșarfele ei ca despre un *hijab* — nu putea să iasă din casă fără să poarte una.

La ușă se opri și aruncă o ultimă privire prin cameră: asta era realitatea care înlocuise visul succesului? se întrebă ea. O cameră mică, impersonală, folosită o vreme de o singură persoană, luna următoare de alta; un singur dulap, o oglindă înconjurată de becuri, exact ca în filme,